

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2019-1-41 (Devralma)
Karar Sayısı : 19-24/369-167
Karar Tarihi : 04.07.2019

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Adem BİRCAN (Başkan V.)
Üyeler : Şükran KODALAK, Ahmet ALGAN, Hasan Hüseyin ÜNLÜ

B. RAPORTÖRLER : Emine TOKGÖZ, Musa ÇOKUR, Ali GEZBELİ

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : - İC İttaş Enerji Yatırım Holding A.Ş.
Kavaklıdere Mah. Konur Sok. No 58/3 Çankaya/Ankara

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** İttaş Sürdürülebilir Enerji Yatırımları A.Ş. ile İttaş Yenilenebilir Enerji Üretim ve Ticaret A.Ş.'nin ortak kontrolünün Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 25.06.2019 tarih ve 4132 sayı ile giren ve eksiklikleri 27.06.2019 tarih ve 4199 sayı ile tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 27.06.2019 tarih ve 2019-1-41/Öİ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, bildirim konusu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) Bildirim konusu işlem; İttaş Sürdürülebilir Enerji Yatırımları A.Ş. (İÇTAŞ SÜRDÜRÜLEBİLİR) ile İttaş Yenilenebilir Enerji Üretim ve Ticaret A.Ş.'nin (İÇTAŞ YENİLENEBİLİR) ortak kontrolünün Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD¹) tarafından devralınmasına ilişkindir. Bildirim konusu işlemin temelini 29.04.2019 tarihli Sermaye Katılım Sözleşmesi ile aynı tarihli Hissedarlar Sözleşmesi oluşturmaktadır.
- (5) 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in (2010/4 sayılı Tebliğ) 5. maddesi çerçevesinde bir ortak girişim işleminin; i) ortak bir kontrolün bulunması, ii) ortak girişimin bağımsız bir iktisadi varlık olarak kurulması unsurları açısından değerlendirilmesi gerekmektedir.
- (6) Devre konu İÇTAŞ SÜRDÜRÜLEBİLİR ve İÇTAŞ YENİLENEBİLİR'in hisselerinin mevcut durumda tamamına nihai olarak İbrahim ÇEÇEN'in tek kontrolündeki IC İttaş Enerji Holding Yatırım A.Ş. (İÇTAŞ ENERJİ) sahiptir. İşlem çerçevesinde devre konu şirketlerde EBRD'nin sahip olacağı hisse oranı (.....) olarak belirlenmiştir. Geri kalan hisseler İÇTAŞ ENERJİ aracılığıyla Çeçen Ailesi-İttaş Grubu üzerinde olacaktır. Sermaye Katılım Sözleşmesi'ne göre (.....) üyeden oluşan yönetim kuruluna EBRD'nin bir aday gösterme hakkı bulunacak ve ayrıca EBRD tarafından yönetim kuruluna bir kurul gözlemcisi atanacaktır. Yönetim kurulu karar nisabına bakıldığında, EBRD tarafından atanan üyenin müspet oyunun arandığı konular; yıllık bütçenin, iş planının, şirket değer yaratma planının ya da bunlardaki değişikliklerin ve ticari projelerin onaylanması şeklindedir. Bu şekilde işlem sonrası devre konu şirketler

¹ European Bank for Reconstruction and Development. Türkiye EBRD'nin ortaklarından biridir.

Çeçen Ailesi ve EBRD tarafından ortak kontrol edilecektir. Diğer taraftan ortak girişim haline gelen şirketler hâlihazırda faal elektrik santrallerini işletmekte olup, üretilen elektriği mevzuat çerçevesinde piyasaya satmaktadır. İşlemin tamamlanması ile santraller üretim ve satış yapmaya devam edecek herhangi bir ana şirkete bağımlı kılınmayacaktır. Bu bağlamda, bildirim konu işlemin 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi çerçevesinde tam işlevsel bir ortak girişim olacağı kanaatine varılmıştır. Ayrıca tarafların cirolarının 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrasında belirtilen eşikleri aştığı ve dolayısıyla bildirim konusu işlemin izne tabi olduğu tespit edilmiştir.

- (7) Ortak kontrol sahibi taraflardan EBRD, Avrupa Birliği ve Avrupa Yatırım Bankası sahipliğinde olup, Orta ve Doğu Avrupa, Orta Asya, Güney Akdeniz ve Doğu Akdeniz bölgelerinde yatırımları mevcuttur. Bu kapsamda, projelere fon ve gerektiğinde teknik destek sağlanmaktadır. EBRD'nin ülkemizde pek çok sektörde yatırımları mevcuttur. Elektrik üretim yatırımları, kurulu güç ve üretim bilgileri ile birlikte şöyledir:

-Clean Energy Transition Fund (CETF) (hidroelektrik üretim varlıkları) (kontrol hakkı vermeyen %(.....) hisse oranı): (.....) MW kurulu güç ve 2018 yılı için (.....) GWh üretim.

-Akfen Yenilenebilir Enerji A.Ş.'de ortak kontrol: (.....) MW kurulu güçte hidro kaynaklar, toplam (.....) GWh üretim; (.....) MW kurulu güçte güneş santrali, (.....) GWh üretim.

- (8) 2018 yılı için EBRD'nin tek başına ve Akfen Grubu ile ortak kontrol ettiği toplam elektrik üretim yatırımlarının Türkiye payı gerek üretimde gerekse de kurulu güçte %(.....) kalmaktadır.

- (9) Diğer ortak kontrol sahibi İbrahim ÇEÇEN ve Çeçen Ailesi (İbrahim Çeçen, Fırat Çeçen, Serhat Çeçen ve Mehmet Salih Çeçen- İçtaş Grubu) tarafından kontrol edilen teşebbüsler inşaat, turizm, altyapı, sanayi ve enerji sektörlerinde faal olup Grubun enerji işleri şunlardır:

Elektrik üretimi (kurulu güç ve üretim):

-Girlevik II Mercan Hidroelektrik Santrali (HES): (.....) MW; (.....) GWh

-Yukarı Mercan HES: (.....) MW; (.....) GWh

-Niksar HES: (.....) MW; (.....) GWh

-Üçarmanlar HES: (.....) MW; (.....) GWh

-Kemerçayır HES: (.....) MW; (.....) GWh

-Üçhanlar HES: (.....) MW; (.....) GWh

-Bağıştaş 1 Baraj HES: (.....) MW; (.....) GWh

-Çileklitepe HES: (.....) MW; (.....) GWh

-Kadıncık 1 HES: (.....) MW; (.....) GWh

-Kadıncık 2 HES: (.....) MW; (.....) GWh

(toplam (.....) MW kurulu güç; (.....) GWh üretim)

-Ayrıca Çeçen Ailesi'nin Yeniköy Kemerköy Elektrik Üretim ve Ticaret A.Ş.'de (Yeniköy Kemerköy) (kömür bazlı termik santral) kontrol hakkı vermeyen hissesi bulunmakta olup teşebbüsün toplam kurulu gücü (.....) MW'tır.

Elektrik toptan satışı:

-İC İçtaş Elektrik Toptan Satış ve Ticaret A.Ş.: (.....) MWh satış miktarı ile %(.....) pazar payı (2018).

Elektrik dağıtım ve perakende satış:

-Trakya EDAŞ: Yaklaşık (.....) GWh dağıtım miktarı ile %(.....) pazar payı (2018).

- (10) Devre konu şirketler yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üretimi ile iştirak etmektedir. İÇTAŞ YENİLENEBİLİR'in %100 hissesine sahip olduğu iki iştirakinin unvanı Trabzon Enerji Üretim ve Ticaret A.Ş. ile İkisü Enerji Üretim ve Ticaret A.Ş.'dir.
- (11) Tarafların faaliyet alanları çerçevesinde yatay ve dikey olarak örtüşen pazarlar ve pazar paylarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo-1: Etkilenen Pazarlar ve Pazar Payları (2018, yaklaşık)

No	Etkilenen Pazar	Coğrafi Pazar	(Yatay/ Dikey)	Pazar Payı (%)		
				EBRD	İçtaş Grubu Toplam	Toplam
1	Elektrik üretimi-kurulu güç (MW)	Türkiye	Yatay	(.....)	(.....)	(.....)
2	Elektrik üretimi-puant talep (MW)	Türkiye	Yatay	(.....)	(.....)	(.....)
3	Elektrik toptan satışı	Türkiye	Dikey	(.....)	(.....)	(.....)
4	Elektrik dağıtım/perakende satış	Türkiye	Dikey	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Bildirim Formu ve Ek Bilgiler

- (12) Tarafların kontrol hakkı olmadığı santraller de dahil edildiğinde, ana şirketler ile devre konu ortak girişimin toplam kurulu gücünün (.....) MW olduğu görülmektedir. Bu değer, 2018 yılı toplam kurulu gücün %(.....) karşılık gelmektedir. Diğer yandan 2018 yılı puant talebi karşılama oranına bakıldığında, tarafların toplam payının %(.....) olacağı görülmektedir. Dikey yoğunlaşma açısından ana şirketlerden İçtaş Grubu'nun Trakya EDAŞ'dan dolayı elektrik dağıtımında %(.....) payının bulunduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca İçtaş Grubu'nun elektrik toptan satışı işi bulunmakta olup 2018'deki Türkiye toptan satış payı yaklaşık %(.....) olarak gerçekleşmiştir. Gerek yatay gerekse dikey yoğunlaşma açısından tarafların pazar paylarının önemli düzeyde olmadığı anlaşılmıştır.
- (13) Bunun yanında, EBRD'nin Akfen Holding A.Ş. (AKFEN) ile ve İçtaş Grubu'nun Limak Grubu ile birlikte sahip olduğu elektrik üretim işleri de bulunmaktadır. Bu bağlamda, işlemin "koordinasyon doğurucu etkiler" yani daha önce eş güdüm (koordinasyon) içinde bulunmayan teşebbüslerin (yalnızca ortak girişim ve ana şirketler değil tüm elektrik üretim şirketleri arasındaki koordinasyon) davranışlarını koordine etmelerinin daha kolay, istikrarlı ve etkin hale gelip gelmeyeceği de incelenmelidir. Öncelikle, AKFEN'in ortak kontrol ettiği şirketler dolayısıyla sahip olduğu kurulu güç pazar payının oldukça düşük olduğu (%(.....)) görülmektedir. AKFEN'in ayrıca tek kontrolünde (.....) MW kurulu gücündeki Mersin Doğal Gaz Kombine Çevrim Santrali bulunmaktadır. Diğer yandan, Limak Grubu'nun Yeniköy Kemerköy hariç toplam (.....) MW kurulu güce ulaşan santralleri bulunmaktadır. Ayrıca, Limak Grubu toplam dağıtımda %(.....) payı olan Uludağ Elektrik Dağıtım A.Ş.'yi kontrol etmektedir. Bu bağlamda elektrik üretim pazarında kurulu güç bakımından çapraz hissedarlıklara konu toplam yaklaşık %(.....) büyüklüğünde bir pazar payı söz konusu olacaktır. Diğer yandan gerek üretim gerek dağıtım/perakende satış piyasalarında faal pek çok teşebbüs bulunmaktadır. Koordinasyonun sürdürülebilirliği için az sayıda ve simetrik yapıda oyuncuların varlığı ve koordinasyon içinde bulunmayan teşebbüslerin, potansiyel rakiplerin ve müşterilerin tepkilerinin zayıf olması gerekmektedir. Yukarıda verilen pazar payları ve tarafların farklı kaynak portföyleri dikkate alındığında işlemin koordinasyon doğurucu etkilere yol açılmayacağı değerlendirilmektedir.

- (14) Bu bilgi ve değerlendirmeler çerçevesinde, bildirim konu işlem ile 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında herhangi bir pazarda hâkim durum yaratılmasının veya mevcut hâkim durumun güçlendirilmesinin söz konusu olmayacağı sonucuna ulaşılmıştır.

H. SONUÇ

- (15) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde yasaklanan nitelikte hâkim durum yaratılmasının veya mevcut hâkim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.